

אַלְדָּנוֹת

לְעִלְמֵנוּ עֶפֶת

פְּרָשַׁת עֵינֵי

כ"ג, ט"ו ע"א

בימי החרף, ולעת זקנותו לא נתנו לו הרופאים רשות מרב חלשתו ללכת בימי החרף לטבל, אבל הוא לא שם און קשבת לדבריהם, והטמינו בני ביתו פעם אחת את המפתח מדלת המקוה, וכאשר חפש הגאון רבי עקיבא אייגר וצ"ל את המפתח ולא מצא, נצטער מזה הרבה. אבל, בתוך כך בא אליו שומר המקוה והביא לו את המפתח. וכאשר שאלו הגרעק"א, מנין ידע שנאבד ממנו המפתח, השיב לו השומר כי בחלומו אמרו לו לך מהר והבא את המפתח לרבי עקיבא כי יש לו צער גדול מזה, ואז הבינו בני ביתו כי מן השמים רוצים שלא ישנה את מנהגו. ובוה יש להמליץ מה שאמרו חז"ל הבא לטהר, הינו שקבל עליו להטהר בכל יום, מסייעין אותו מן השמים שיוכל לקיים הנהגתו.

טובה לנפש

הרה"ק רבי דוד מנאדבורנא-באניא זיע"א הי"ד בעל 'אהב חסד', היה בקשרי ידידות עם רב העיר באניא הגאון רבי אהרן משה קראוס וצ"ל שהעריכו והוקירו מאד, והתיעץ עמו לפעמים בענינים העומדים על הפרק... בהזדמנות, נסובה ביניהם השיחה אודות מנהגם של החסידים לטבל בכל יום קדם תפלת שחרית, והיות והרב שלא נמנה על עדת החסידים היה תמה מה טעם וענין יש בטבילה זו, באר לו הרה"ק כמה ענינים התלויים בטבילת המקוה, והאריך בדבריו אודות גדל חשיבותה והתועלת שבה, אך משום מה לא נתישבו דבריו על לבו של הרב.

זמן מה אחר כך, נזדמן הרב קראוס למחיצתו של הרה"ק בעל 'עצי חיים' מסיגעט זיע"א, וגם ביניהם נסובה השיחה אודות הטבילה במקוה, כשראה בעל 'עצי חיים' כי יודע הרב קראוס מעניני הטבילה, לאחר ששמע זאת באר היטב

הטבילה במקוה אינה מזקת

אך מעין ובור מקוה מים יהיה טהור ונגע בנבלתם יטמא (יא, לו). פרוש רש"י: 'אך מעין ובור מקוה מים' - המחברים לקרקע, אין מקבלין טמאה. ועוד יש לה ללמד יהיה טהור הטובל בהם מטמאתו.

כתב הרה"ק ה'דברי ישראל' ממודוץ זיע"א: וזהו אף שיש חשש לאכל או לשכב וכדומה עם החולה במיני חלאת רחמנא לצלן שלא יזיק לו, אף על פי כן הנה אנו רואין בחוש, הטבילה במקוה שטובלין בו כל אדם בריאים וחולים אינו מזיק חלילה, והוא כי מקוה אינו מקבל שום טמאה ושום נגע.

ואני המסדר קבלתי מחסידים ואנשי מעשה בשם רבנו הגדול מאלפסנדר מוה"ר חנוך העניף הפהן וצ"ל, שהיה רגיל לומר שהוא מקבל על ערבות שלו שטבילה פעם אחת לא תזיק לעולם, ואולי גם הוא ז"ל קבל כך בשם הבעש"ט ז"ל (בעל שם טוב) פרשת יתרו, מקור מים חיים, הערה כו).

אמר הרה"ק רבי אשר מסטולין זיע"א שמי שמאמין באמת בטהרתו במקוה ונהנה ומקבל חיות מזה, בטוח הוא אף שהוא חלש ורחיצת המים מזיקין לו, עם כל זה הטבילה לא תזיק לו כלל. שהרי אף בגשמיות הדבר כן, שאף בתאוות המזיקין מאד להאדם, עם כל זאת ההנאה מצלת אותו מהסכנה כידוע, וכל שכן וקל וחומר ברוחניות.

מפתחות מהשמים

כתב הגאון רבי אברהם ניסן יפה מוילנא וצ"ל: אמרו חז"ל (יומא לת.) הבא לטהר מסייעין אותו, ואם אמנם כוננת הגמרא היא על דרכי התשובה, אמרתי להמליץ זה בדרך צחות על מעשה שמעלת כבוד הגאון רבנו עקיבא אייגר וצ"ל היה נזהר מאד בענין טבילת מקוה בכל יום, הן בקיץ והן

אחת באו אליו להתפלל ממקשה לילד בידעם כי הוא תלמיד חכם ועובד ה', אם כי היה צעיר לימים מאד, והלך במכון אודות זה בלילה, ותבר גזיזא וכו' את הקרח הנורא, וכאשר טבל בכונה זו והגביה ראשו לעלות מתוך הקרח, והנה אבד הנקב אשר עשה, פי המים דחווה קצת ממקומו ולא יכול למצא המקום לעלות מתחת הקרח. בקש העקר אז שהמקשה לילד תושע במהרה, ולא בעד עצמו, אם כי בהרגישו כי אבד המקום פתוח לעלות מתוך הקרח, הרי הוא בסכנת מות חניקה מיד, רחמנא לצלן, ולא התפלל בעד עצמו, רק בעד הנ"ל, ומיד מצא הפתח הנקב בהקרח, ועלה מטבילתו ובא לביתו, ושמע כי גם המקשה לילד נפקדה מיד.

סגלה להמתקה

נודע שהרה"ק רבי אברהם יהושע פריינד מנאסאד זיע"א, היה רגיל מאד בטבילת מקוה טהרה, והרבה פעמים ראו ממנו ענינים נפלאים בזה. ומי יפאר פאר קדשת טבילותיו בטהרה, גשם וקרח קר ושלג חולטא וחלי במלא מובן המלה לא עצרוהו, תבר גזיזא דברדא אף פי כמה פעמים היה חולה עצום, התאמצותו בעניני מקוה טהרה בכל מקומות ממשלתו היתה מפלאה.

כשהכרח לפגע או לדבר עם איש אשר לא ישרו מעשיו בעיניו, תכף ומיד הלך לטבל במקוה. וכאשר באו אליו להתפלל עבור חולה רחמנא לצלן הלך מיד למקוה, ועין בעין ראו שתכף ומיד הוטב לו, הגם שהרבה פעמים היה אחר יאוש, כאשר באמת איתא בספרים הקדושים שטבילת המקוה היא סגלה להמתקה.

(מתוך הספר ספיר ויהלום להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

מהרה"ק מנאדבורנא שדר בעירו, אלא שאין הדברים מקבלים אצלו כל כך, גחן אליו ולחש לו באזנו, טעמו וראו כי טובה היא לנפש הטבילה בכל יום, והוסיף לומר כי לאחר שינהג בעצמו פן זמן מה, יבין כבר מאליו את תועלתה וחשיבותה, סבר הרב וקבל, כאשר נפגש עם הרה"ק פעם נוספת, אחרי שהחל לנהג בעצמו לטבל בקביעות, נענה ואמר לו עתה הנני אכן מרגיש בעצמי כל מה שבארתם לי בעניני טבילה, ומודה אני לכם מאד על כך.

לטבל במקוה טהרה קדם תפלה

כתב הרה"ק רבי משה ב"ר עמרם גרינוואלד זיע"א, גאב"ד חוסט, בספרו שו"ת 'ערוגת הבשם' (או"ח סי' יט): אין לנו להביא ראיה מהתנאים ואמוראים הקדושים שהיו בכל עת ובכל רגע דבוקים בקדשתו יתברך שמו ולא היו צריכים הכנה לתפלה, אבל אנו בני אדם מגשמים דבוקים בתאוות עולם הזה, ודאי כל כמה דעושין הכנה קדם התפלה בדברים הגורמים טהרת המחשבה טפי מעלי, וכבר מבאר בכל ספרי מוסר כמה גדולה מעלת המקוה לטהר המחשבה ודרשי רשומות אומרים ל'ב ט'הור ב'רא ראשי תבות טב"ל, כולי האי ואולי נזכה לומר אפלו דבור אחד בתפלה במחשבה זכה. על פן ענין גדול הוא לטבל במקוה טהרה קדם תפלה.

טבילת מקוה במסירות נפש לרפואת אחרים

כתב הרה"ק בעל 'מנחת אלעזר' ממונקאטש זיע"א: שמעתי מזקנים תלמידי חכמים מתלמידי הרב הקדוש מזידיטשוב בעל 'עטרת צבי' ז"ע, כי בימי נערותו כאשר החל רוח ה' לפעמו והיה משכנו בבית אביו ואמו בפפר, והלך לטבל בימות החורף בנהר תחת הקרח. ופעם

שו"ת קור

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני

למספר פקס: 077-470-26-81
או למייל: magdenot@gmail.com
נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון.
בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

חידון אֵלֶּ?נות - נושא פרסים באיזו מצוה בפרשה זו מזכרים "יין ושכר"?

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":
פרשת בשלח:
ה' יידל שוק מנתניה.

פתרון החידה - פרשת בשלח:
ש. באיזה פסוק בפרשתנו מופיע רצף של חמש מילים בנות שתי אותיות כל אחת?
ת. לאחר מלחמת עמלק, משה קורא "כי יד על כס י-ה" (שמות יז, טז).

